

[Undervisningsministeren.]

det kommende Aar. Naar det ærede Medlem staar med denne Skrivelse i sin Haand, vilde det dog være rimeligt at fremhæve de indledende Bemærkninger, hvori der staar: De i nedenstaaende Oversigt anførte Tal bygger paa de Beregninger, der er foretaget af Fagministrene, og da adskillige Forhold har maattet bedømmes mere eller mindre skønsmæssigt, maa der tages Forbehold med Hensyn til Afvigelser. Det vilde, som sagt, have været rimeligt, naar man benytter disse Tal, at gøre opmærksom paa, hvad Indledningen siger om dem, og det vil baade for Finansministeriet og vort Ministerium være umuligt at sige, hvad Lærerudgifterne vil blive. Naar det i væsentlig Grad er overladt til de enkelte Kommuner selv at afgøre, hvordan dets Skolevæsen skal indrettes, kan intet Menneske sige noget om, hvilket Antal Lærere der vil blive Brug for. Forholdet er endvidere det, at siden de Beregninger blev foretaget, som det ærede Medlem her nævner, er der sket en yderligere Nedgang i Børnetallet, og der vil være nogen Grund til at tro, at der i hvert Fald ikke vil blive Brug for flere Lærere, jeg mener endda, der vil blive Brug for færre Lærere, end der tidligere var Grund til at tro paa Grundlag af de Tal, man dengang havde. Det vil være fuldkommen umuligt at give noget Tal for, hvilke Lærerkårter der vil være Brug for, naar man giver den enkelte Kommune Bemyndigelse til at indrette sit Skolevæsen, som den selv ønsker.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har Ordet for en kort Bemærkning.

Kristen Amby: Jeg har aldrig sagt, at Biskoppen har den samme Ret nu, som han havde efter Loven af 1814; det har han naturligvis ikke. Men jeg har hævdet, at der maa en særlig Lovhjemmel til for at beskære Biskoppens Tilsynsret over for Præstens Gerning, og der er ikke givet saadan Lovhjemmel noget Sted. Og der eksisterer ikke noget, hvorefter man, naar Præsten har en almindelig ved Lov fastslaaet Gerning, og Biskoppen er Tilsynsmand over for hans Gerning, kan beskære Biskoppens Tilsynsret uden særlig Lovhjemmel. Dernæst har jeg hævdet, at reelt burde Biskoppen have denne Tilsynspligt og Tilsynsret, fordi de Børn, hvis Undervisning i Kristendom væsentligt er betroet Skolen, er et Led af akkurat lige saa væsentlig Betydning som de voksne af den

kristne Menighed, for hvilken Biskoppen er Tilsynsmand, og hvis Velfærd han har et Ansvar for. Saa baade af formelle og reelle Grunde mener jeg, Biskoppen har denne Ret; det vil jeg fastholde indtil videre.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Arnth Jensen: Den højtærede Undervisningsminister glemmer stadig at svare paa det Spørgsmaal, hvorfor han anser det for umuligt for Øjeblikket at støtte de private Skoler i højere Grad. Det ønsker jeg at fastslaa.

Dernæst ønsker jeg at sige, at den Forklaring, som Ministeren gav med Hensyn til Oplysningen til Finansudvalget, kan ikke holde Stik. Selvfølgelig er den skønsmæssig, men naar Ministeren dengang beregnede Udgiften skønsmæssigt til 1 200 000 Kr., hvorledes er han saa i Dag skønsmæssigt kommet til de 900 000 Kr.? Naar dernæst den højtærede Minister siger, at Beregningen ikke gælder i Dag, fordi Børnetallet er gaaet længere ned, saa kan det heller ikke være rigtigt. Undervisningsminister Borgbjerg foretog sin Beregning paa Grundlag af Meddelelser fra Statistisk Departement om, hvordan Børnetallet vilde synke indtil 1945. Den Forklaring, Ministeren har givet her, kan ikke være rigtigt.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen erkendte nu, at den Skrivelse til Finansudvalget, som det ærede Medlem havde oplæst, havde den Tilføjelse, som jeg nævnte: at disse Tal naturligvis ikke konkret kunde opgives. Jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at i det nævnte Udgiftsbeløb af 1,2 Mill. Kr. var ogsaa medregnet de Lærerlønninger, som maaske kommer, men som ingen kan vide noget om, og jeg har aldrig benægtet, at der kommer Udgifter til Lærerlønninger i Kommunerne. Men det, som i øvrigt er afgørende, er, at i Finansaaret 1938—39 vil dog ikke noget Menneske mene, der kan være bygget ud over Landet for et Beløb, der gør det nødvendigt at benytte alle de 900 000 Kr., som er stillet til Raadighed. Det maa naturligvis foregaa over en længere Aarrække. Naar Skoleordningen først skal være gennemført i Løbet af 10 Aar, vil dog sikkert heller ikke det ærede Medlem mene, at man skulde regne med i Løbet af 2 Aar at have de Bygninger opført og de Lærere ansat, som er nødvendige til dens fulde Gennemførelse.